KWESTIONARIUSZ DLA KANDYDATKI NA KOMISARZA

Roxana MÎNZATU

Wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw ludzi, umiejętności i gotowości

1. Ogólne kompetencje, zaangażowanie w sprawę europejską i niezależność osobista

Jakie aspekty Pani kwalifikacji i doświadczenia mają szczególne znaczenie dla sprawowania obowiązków komisarza i promowania ogólnego interesu europejskiego, zwłaszcza w obszarze, za który byłaby Pani odpowiedzialna? Jak przyczyni się Pani do realizacji wytycznych politycznych Komisji? Jak zamierza Pani uwzględniać aspekt płci i włączyć perspektywę płci do wszystkich obszarów polityki podlegających Pani resortowi? W jaki sposób będzie Pani realizować włączanie problematyki młodzieżowej do głównego nurtu polityki?

Jak może Pani wykazać przed Parlamentem Europejskim swoją niezależność oraz zapewnić, że żadna działalność prowadzona w przeszłości, w chwili obecnej ani w przyszłości nie będzie podawać w wątpliwość Pani rzetelności w wywiązywaniu się z obowiązków komisarza?

Unia Europejska jest unikalnym w skali historii projektem, obietnicą pokoju i dobrobytu, prężnie łączącego konkurencyjność z europejskim modelem społecznym, a my mamy obowiązek dotrzymać tej obietnicy.

Urodziłam się w Rumunii w najmroczniejszym okresie komunistycznej dyktatury. Pierwsze odważne publiczne apele o wolność i sprawiedliwość społeczną miały miejsce w moim rodzinnym mieście – Braszowie 15 listopada 1987 r. Komunistyczny reżim zdusił wprawdzie ten bunt, ale w grudniu 1989 r. wraz rewolucją rumuńską iskierka nadziei zajaśniała ponownie, co umożliwiło mojemu krajowi obranie nowego kierunku: UE była naszym marzeniem i obietnicą. Ludzkie poświęcenie w obronie wartości i praw będących częścią unijnego DNA, takich jak godność ludzka, demokracja, wolność, sprawiedliwość, praworządność, zawsze były drogowskazem i inspiracją dla mnie i mojego pokolenia, które przeszło przez wszystkie rozdroża naszego politycznego przeznaczenia. W ciągu zaledwie półwiecza zarówno Rumunia, jak i UE przebyły długą drogę. Byłabym zaszczycona, mogąc mieć wpływ na dalszy kierunek, w którym zmierzamy.

Mam ponad dwudziestoletnie doświadczenie zawodowe w zakresie spraw europejskich. Pracowałam na różnych szczeblach: od rady powiatu, przez parlament narodowy, po rząd narodowy i Parlament Europejski. Dzięki temu zdobyłam głęboką wiedzę na temat potencjału UE i tego, co musimy zrobić, aby zapewnić jej skuteczność. Jako minister i sekretarz stanu koordynowałam realizację rumuńskich programów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, wdrażając strategie polityczne i reformy, takie jak systemowa reforma krajowych zamówień publicznych, czy też przepisy i inwestycje, które miały pomóc najbardziej potrzebującym, osobom z niepełnosprawnościami, i ułatwić ich integrację na rynku pracy, z korzyścią dla całego społeczeństwa. Reprezentowałam mój kraj w Radzie. Swoje obowiązki zawsze wykonywałam z pasją, ambicją, odpowiedzialnością i empatią, prowadząc politykę w służbie ludzi. Jeżeli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zamierzam z taką samą pasją i ambicją wdrażać wytyczne polityczne, w ramach wykonywania zarówno konkretnych obowiązków wchodzących w zakres mojego portfolio, jak i szerszych obowiązków koordynacyjnych, które miałabym sprawować jako wiceprzewodnicząca wykonawcza.

Jako nominowana wiceprzewodnicząca wykonawcza ds. ludzi, umiejętności i gotowości czuję się uprzywilejowana, ponieważ w centrum moich działań politycznych mają się znaleźć „ludzie", ich prawa i możliwości. Pragnę współpracować z innymi członkami kolegium na rzecz realizacji ambitnego programu, kierując się przy tym pismem określającym zadania od nowo wybranej przewodniczącej Ursuli von der Leyen. Potrzebujemy silnej Europy socjalnej, która będzie wykorzystywać prawodawstwo, inwestycje i skoordynowane strategie polityczne do zwalczania ubóstwa, zwiększania dobrobytu i zapewnienia sprawiedliwości. Nie możemy sobie pozwolić na zaniedbywanie naszych dzieci, które staną się kiedyś budowniczymi i beneficjentami lepszej

Europy, ani na akceptowanie wykluczenia osób defaworyzowanych w naszym społeczeństwie. Europejski filar praw socjalnych będzie nadal wyznaczał kierunek naszych działań na rzecz wzmocnienia Europy socjalnej. Nowy plan działania, który zamierzam zaproponować w 2025 r., będzie opierał się na wznowionym dialogu i współpracy z instytucjami UE, państwami członkowskimi i partnerami społecznymi. Udam się do wszystkich państw członkowskich, aby kontynuować ten dialog i osiągnąć silniejsze, oparte na działaniach zobowiązanie. Zamierzam także zawrzeć nowy pakt na rzecz dialogu społecznego, aby wnieść nową energię do debaty politycznej i poprawić skuteczność europejskiej polityki, wsłuchując się w opinie najważniejszych podmiotów społecznych.

Poprawie konkurencyjności i wydajności musi towarzyszyć wzmocnienie pozycji obywateli. To właśnie komplementarne podejście stanowi podstawę silnego modelu społecznego. Model trwałej konkurencyjności musi uwzględniać prawa socjalne i godziwe wynagrodzenia. Unia umiejętności, plan na rzecz czystego przemysłu i Europejski filar praw socjalnych to niezbędne elementy przyszłego porządku.

Rozwiązanie problemu niedoboru siły roboczej wymaga dwutorowego podejścia opartego na zapewnianiu możliwości zdobywania umiejętności i ich przenoszenia. Z całą mocą potwierdzam, że możliwość zdobycia umiejętności stanowi prawo socjalne, w ramach którego wszyscy rozpoczynają kształcenie i szkolenie już w dzieciństwie, a następnie kontynuują je przez całe życie zawodowe, co pozwala osiągnąć nie tylko życiowe spełnienie, lecz także odporność społeczną i gospodarczą. Kluczowe znaczenie mają inwestycje w ludzi realizowane przy wsparciu UE, a także współpraca z sektorem prywatnym na rzecz zapewnienia większych możliwości zdobywania umiejętności. Konieczne są również środki, które umożliwią przenoszenie umiejętności. Bez wahania podejmę pracę nad ambitnymi ramami prawnymi, aby wspierać wzajemne uznawanie umiejętności oraz niezbędne postępy w innych toczących się negocjacjach i we wdrażaniu dorobku prawnego dotyczącego rynku pracy.

Komisja najbliższej kadencji będzie Komisją, która inwestuje. Dotyczy to również inwestowania w ludzi. Skoncentruję się na optymalnym wykorzystaniu Europejskiego Funduszu Społecznego, programu Erasmus+ i Społecznego Funduszu Klimatycznego, aby realizować aspiracje Europejskiego filaru praw socjalnych, zapewnić sprawiedliwą transformację oraz zwiększyć nasze umiejętności i konkurencyjność. Aby osiągnąć te cele, należy wzmocnić powiązania między inwestycjami i reformami. Oba te elementy muszą być dostosowane do celów i priorytetów UE, aby można było się skoncentrować się na obszarach, w których działania UE są najbardziej potrzebne.

Szczególne znaczenie mają ogólne wysiłki nowej Komisji na rzecz ochrony demokracji i wzmocnienia praworządności. Poprawa wyników w nauce, zwiększenie równości oraz wzmocnienie praw socjalnych przyczyniają się w znacznym stopniu do budowania odporności demokratycznej. Wspierają też praworządność w okresie, w którym mierzymy się z autorytarnymi zagrożeniami oraz ingerencją zewnętrzną.

Będę również kierować pracami na rzecz wspierania zintegrowanej kultury gotowości, aby pomóc obywatelom i całemu społeczeństwu dostosować się do przyszłych wyzwań oraz przygotować Unię do szybkiego i skutecznego reagowania na zagrożenia, jakie mogą się pojawić.

Jako zdecydowana orędowniczka praw kobiet jestem dumna, że należę do liderów instytucji europejskich i czuję się w obowiązku walczyć o równość płci, która jest jedną z podstawowych wartości i jednym z niezbędnych warunków życia demokratycznego i silnej gospodarki. Zobowiązuję się dowieść moimi działaniami, że Unia może rozwijać się i rosnąć w siłę dzięki równości i solidarności. We wszystkich moich inicjatywach będę dążyć do wzmocnienia pozycji kobiet i promowania równości płci. W tym zakresie będę ściśle współpracować z komisarzem do spraw równości, a także z całym kolegium. W moich staraniach na rzecz osiągnięcia głównych celów społecznych na 2030 r. w ramach Europejskiego filaru praw socjalnych zamierzam zmniejszyć co najmniej o połowę lukę w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami w porównaniu z 2019 r., zrealizować nowe cele barcelońskie w zakresie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz wzmocnić równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, w tym w przypadku telepracy.

Nadszedł też czas, aby UE umocniła zaufanie nowego pokolenia. Cieszy mnie perspektywa organizacji dialogów z młodzieżą na temat polityki, które rozpoczną się w trakcie pierwszych 100 dni mojego mandatu. Aby angażować młodych ludzi, potrzebujemy elastycznych form debaty, nie tylko w ramach dorocznego dialogu politycznego, lecz także w odniesieniu do konkretnych ważnych kwestii. Powinniśmy przy tym stosować test wypływu polityki na młodzież do pełnego zakresu inicjatyw wchodzących w zakres moich kompetencji. Będę współpracowała z pozostałymi komisarzami, aby zapewnić włączenie problematyki młodzieżowej w główny nurt polityki.

Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, zobowiązuję się wykonywać swoje obowiązki całkowicie niezależnie i z dochowaniem najwyższych standardów etycznych, w interesie ogólnymi Unii. Będę przestrzegać kodeksu postępowania komisarzy oraz unikać wszelkich sytuacji, w których moja niezależność i uczciwość mogłyby zostać zakwestionowane. Będę też informowała przewodniczącą Komisji o wszelkich potencjalnych konfliktach interesów. Nie będę zwracać się o instrukcje do żadnego rządu lub innej instytucji, organu czy podmiotu, ani takich instrukcji przyjmować. Nawet po zaprzestaniu pełnienia mojej funkcji zobowiązuję się do zapewnienia poufności informacji i przestrzegania przepisów dotyczących obejmowania stanowisk i przyjmowania korzyści. Zobowiązuję się do przestrzegania obowiązków w zakresie przejrzystości i spotykania się wyłącznie z tymi organizacjami lub osobami samozatrudnionymi, które figurują w rejestrze służącym przejrzystości.

2. Kierowanie resortem oraz współpraca z Parlamentem Europejskim

Czy może Pani zobowiązać się do należytego informowania Parlamentu o swoich działaniach i działaniach podległych Pani departamentów? W jakim zakresie uznaje Pani swoją odpowiedzialność przed Parlamentem?

Jakie konkretne zobowiązania jest Pani w stanie podjąć w odniesieniu do zaangażowania i obecności w Parlamencie, zarówno w komisjach, jak i na posiedzeniach plenarnych, w odniesieniu do przejrzystości, współpracy i skutecznych działań w następstwie stanowisk Parlamentu oraz składanych przez niego wniosków w sprawie inicjatyw ustawodawczych? W związku z planowanymi inicjatywami lub procedurami w toku – czy jest Pani gotowa udostępniać Parlamentowi na czas informacje i dokumenty na równi z Radą?

Nie będziemy w stanie spełniać naszych zobowiązań wobec obywateli, ani w pełni poznać ich potrzeb i aspiracji bez angażowania się w stały dialog i bliską współpracę z ich przedstawicielami – z Państwem, Szanowne Panie Posłanki i Szanowni Panowie Posłowie. Razem, Komisja i Parlament, możemy przyczynić się do wzmocnienia Unii. Przez całą moją karierę polityczną pełniłam funkcję urzędnika wybieranego na szczeblu lokalnym, krajowym i europejskim. Prowadziłam współpracę parlamentarną i dialog międzyinstytucjonalny oraz pracowałam na rzecz synergii politycznych. Jako minister aktywnie propagowałam uczciwy i pragmatyczny dialog z moim parlamentem narodowym. Była to zasada, którą się kierowałam nie tylko podczas wykonywania moich formalnych obowiązków.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, jako wiceprzewodnicząca wykonawcza zobowiązuję się do przyjęcia odpowiedzialności politycznej wobec Parlamentu za działania wchodzące w zakres moich kompetencji, bez uszczerbku dla zasady kolegialności. Zobowiązuję się uczestniczyć w szczególnej relacji między Parlamentem Europejskim i Komisją oraz traktować na równi Parlament Europejski i Radę w zakresie wymiany informacji, jak określono w porozumieniu ramowym między Parlamentem Europejskim a Komisją z 2010 r. .

Współpraca z Parlamentem Europejskim ma dla mnie fundamentalne znaczenie i będę przyczyniać się do zacieśnienia stosunków między Komisją a Parlamentem zarówno na szczeblu kolegium, jak i w dziedzinach wchodzących w zakres mojego portfolio. Zobowiązuję się do należytego informowania Parlamentu o moich działaniach i o działaniach podległych mi departamentów. Chcę również współpracować z Parlamentem na rzecz realizacji naszego wspólnego europejskiego projektu i dialogu z obywatelami: wspólne starania, by skierować większą uwagę na sposoby wdrażania w praktyce naszych polityk i przepisów na szczeblu krajowym, pozwolą pokazać, w jaki sposób działamy na rzecz zapewnienia obywatelom i przedsiębiorstwom korzyści płynących z UE.

Przejrzystość ma kluczowe znaczenie dla rzetelnego procesu decyzyjnego. Wierzę, że moja regularna obecność w głównych komisjach, z którymi będę współpracować, będzie stanowić inspirację dla kultury zaufania, przejrzystości i kolegialności, mającej kluczowe znaczenie dla naszych wspólnych prac, i że zapewni dialog z Parlamentem na wszystkich etapach procesu kształtowania polityki. Zorganizuję usystematyzowany dialog z komisjami parlamentarnymi, aby uczestniczyć w debatach plenarnych, w komisjach i w posiedzeniach trójstronnych, co pozwoli mi wytyczać ścieżkę działań w odniesieniu do wszelkich rezolucji przyjętych przez Parlament na podstawie art. 225 TFUE i wzywających do przedstawienia wniosków ustawodawczych.

Uważam, że sprawowanie kontroli parlamentarnej oraz inicjatywa parlamentarna muszą opierać się na dialogu z Komisją. Uważam, że na wiceprzewodniczących wykonawczych spoczywa szczególna odpowiedzialność za dialog z tą Izbą, bez uszczerbku dla zasady kolegialności i równości.

Zamierzam zbudować relację opartą na otwartości, przejrzystości, wzajemnym zaufaniu, skuteczności, stałym dialogu, regularnej sprawozdawczości i wymianie informacji. Ma to umożliwić skuteczne sprawowanie nadzoru

demokratycznego przez Parlament, a także pozwolić budować konsensus w sprawie działań politycznych. Zapewnię przejrzystość i przepływ informacji w stosunkach z Parlamentem, zwłaszcza przed ważnymi wydarzeniami i na kluczowych etapach negocjacji międzynarodowych. Uważam, że spoczywa na mnie, jako wiceprzewodniczącej wykonawczej, szczególna odpowiedzialność za udział w debatach na posiedzeniach plenarnych i w komisjach. Jestem dyspozycyjna: będę uczestniczyć w spotkaniach dwustronnych i bezpośrednio komunikować się z posłami do Parlamentu Europejskiego.

Zobowiązuję się ściśle współpracować z Parlamentem Europejskim w oparciu o przyjęte w 2016 r. Porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie lepszego stanowienia prawa oraz porozumienie ramowe z 2010 r. Zobowiązuję się też zaangażować w prace kolegium nad przeglądem porozumienia ramowego, aby wzmocnić wspólną odpowiedzialność polityczną, pogłębić dialog oraz zwiększyć przepływ informacji i przejrzystość.

Pytania Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

3. Parlament jest zaniepokojony rozdrobnieniem polityki społecznej i polityki zatrudnienia oraz włączeniem tych dziedzin do zakresu kompetencji wielu kandydatów na komisarzy, a także brakiem wymiaru społecznego i związanego z zatrudnieniem w tytule kandydatki na wiceprzewodniczącą wykonawczą Roxany Mînzatu. W jaki sposób kandydatka na wiceprzewodniczącą zadba o to, by to rozdrobnienie nie utrudniało wdrażania zasad Europejskiego filaru praw socjalnych? W jaki sposób będzie Pani współpracować z innymi komisarzami, aby osiągnąć te cele? Czy zgodziłaby się Pani na zmianę tytułu na „wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw wysokiej jakości miejsc pracy, praw socjalnych, umiejętności i edukacji" oraz na podjęcie niezbędnych kroków w celu skonsolidowania polityki społecznej i polityki zatrudnienia oraz zapewnienia skutecznych struktur i nadzoru?

To, że w składzie kolegium komisarzy ma teraz znaleźć się wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw ludzi, umiejętności i gotowości, którego teka obejmuje umiejętności i edukację, wysokiej jakości miejsca pracy oraz prawa socjalne, jest moim zdaniem ogromnym postępem z punktu widzenia Europy socjalnej. Jestem dumna i zaszczycona, że będę mogła pełnić tę funkcję, o ile moja kandydatura zostanie zatwierdzona. Jako wiceprzewodnicząca wykonawcza, jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę promować integrację naszych celów społecznych i celów dotyczących rynku pracy we wszystkich pracach Komisji. Ma to zasadnicze znaczenie dla zapewnienia konkurencyjnej społecznej gospodarki rynkowej, zdolnej zapewnić nam dobrobyt. Jest też bardzo ważne dla demokracji, zdrowia naszego społeczeństwa oraz w okresie ekologicznej i cyfrowej transformacji.

W dążeniu do coraz silniejszej Europy socjalnej opieramy się na założeniach Europejskiego filaru praw socjalnych, który służy nam za drogowskaz i prowadzi do silnej polityki zatrudnienia i silnej polityki społecznej w UE. Za inicjatywy przewidziane w pierwszym planie działania odpowiedzialni byli różni komisarze i różne służby, polityka w zakresie zatrudnienia i umiejętności oraz polityka społeczna ma bowiem duże znaczenie w różnych obszarach polityki i jest niezbędna do pełnego wykorzystania ich potencjału. Dopilnuję, aby cele Europejskiego filaru praw socjalnych znalazły odzwierciedlenie we wszystkich obszarach polityki.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, zapewnię ambitny nowy plan działania w sprawie wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, zgodnie z zapowiedzią zawartą w wytycznych politycznych. Wzmocnienie Europy socjalnej i realizacja zasad filaru, tak by znalazły one odzwierciedlenie w życiu obywateli, to zadanie wymagające przyjęcia szerszej perspektywy. Będę współpracować nie tylko z pozostałymi wiceprzewodniczącymi wykonawczymi oraz z komisarzami, których pracami mam kierować. Skuteczna realizacja ambitnego planu działania będzie wymagała współpracy z całym kolegium: i tak, działania w zakresie zasobów mieszkaniowych będą wymagały współpracy z komisarzem do spraw energii i mieszkalnictwa, w zakresie równości – z komisarzem do spraw równości, w zakresie funduszy – z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw spójności i reform oraz z komisarzem do spraw budżetu, w zakresie koordynacji polityki gospodarczej i europejskiego semestru – z komisarzem do spraw gospodarki i wydajności, w zakresie przemysłu i zagadnień dotyczących rynku wewnętrznego – z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw dobrobytu i strategii przemysłowej, natomiast w zakresie sprawiedliwej transformacji klimatycznej – z wiceprzewodniczącym wykonawczym do spraw czystej, sprawiedliwej i konkurencyjnej transformacji oraz z komisarzem do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu. A to zaledwie kilka przykładów. Europejski filar praw socjalnych wymaga wdrożenia w praktyce – musimy w tym celu działać wytrwale i konsekwentnie, dlatego wykorzystam wszystkie dostępne możliwości współpracy z Parlamentem Europejskim, jak również z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi, oraz priorytetowo potraktuję realizację zobowiązań dotyczących praw podstawowych, umiejętności, zatrudnienia i walki z ubóstwem zgodnie ze wszystkimi 20 zasadami.

Rozumiem, dlaczego niektórzy opowiadają się za tym, aby mój tytuł sformułowany był inaczej. Ja jednak bardzo się cieszę, że przydzielono mi portfolio, którego centralnymi i głównym elementem są „ludzie". Nie ma wątpliwości, że właśnie to jest sednem europejskiego projektu: naszym głównym celem jest służba ludziom w UE oraz działanie w ich interesie, niezależnie od tego, jakie mają obywatelstwo, sytuację życiową czy zapatrywania. Każdy ma własny potencjał i własne potrzeby – na tym zasadzają się działania, które musimy zrealizować. Niezależnie od tego, jak miałby brzmieć mój tytuł, jestem zdecydowana, aby działać na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy, praw socjalnych, rozwoju umiejętności i edukacji, a przede wszystkim – na rzecz samych Europejczyków. Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, wykorzystam wszystkie dostępne narzędzia, aby osiągnąć ambitne cele społeczne tego mandatu.

4. Na podstawie deklaracji z La Hulpe, jakie inicjatywy ustawodawcze zobowiązuje się Pani przedstawić w nowym planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, na przykład w odniesieniu do cyfryzacji w miejscu pracy, mieszkalnictwa i rokowań zbiorowych, aby osiągnąć cele na 2030 r.? Jakie konkretne środki i działania zaproponuje Pani, aby zaradzić krytycznym niedoborom kwalifikacji i pracowników na europejskich rynkach pracy oraz stworzyć możliwości wysokiej jakości we wszystkich regionach Europy? W jaki sposób zadba Pani o to, by wszyscy pracownicy, a w szczególności pracownicy o niskich kwalifikacjach, mogli odnosić korzyści z Unii Umiejętności i korzystać z prawa do szkoleń oraz równego dostępu do programów podnoszenia i zmiany kwalifikacji, zwłaszcza w kontekście transformacji ekologicznej i cyfrowej?

Jakie konkretne środki i działania zaproponuje Pani w celu ułatwienia mobilności pracowników, zapewnienia silnej pozycji i sprawczości Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA) oraz dalszej modernizacji, uproszczenia i cyfryzacji koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, jak wskazano w piśmie określającym Pani zadania?

Ponadto jakie nowe i zmienione dopuszczalne wartości narażenia zawodowego na substancje niebezpieczne planuje Pani zaproponować w ramach unijnych przepisów dotyczących BHP, przy jednoczesnym zapewnieniu przedsiębiorstwom równych warunków działania?

Europejski filar praw socjalnych wyznacza właściwy kierunek naszych nieustannych wysiłków na rzecz budowania sprawiedliwej społecznie i zrównoważonej Europy. Nasze standardy społeczne są ważnym elementem modelu społecznej gospodarki rynkowej i mają kluczowe znaczenie dla naszej konkurencyjności w perspektywie długoterminowej. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, w 2025 r. uruchomię nowy plan działania w sprawie wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, aby wzmocnić obecną politykę i wprowadzić nowe inicjatywy. Zamierzam zwiększyć dynamikę naszych prac, aby osiągnąć co najmniej nasze główne cele na 2030 r. w zakresie zatrudnienia (wskaźnik zatrudnienia wynoszący 78 proc., zmniejszenie co najmniej o połowę luki w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami), umiejętności (co najmniej 60 proc. Europejczyków uczestniczących rocznie w szkoleniach oraz wspieranie dostępu do podstawowych umiejętności cyfrowych dla co najmniej 80 proc. osób w wieku 16–74 lat) oraz ograniczania ubóstwa (zmniejszenie liczby osób żyjących w ubóstwie lub wykluczonych społecznie o co najmniej 15 mln w porównaniu z danymi z 2019 r., w tym o 5 mln dzieci). Chcę też jednak głębiej przeanalizować, w jaki sposób zapewniać nie tylko zatrudnienie, lecz także wysokiej jakości miejsca pracy. W planie działania przedstawione zostaną środki ustawodawcze i nieustawodawcze mające zapewnić osiągnięcie naszych ambicji społecznych.

Chcę, aby plan działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy stał się naszym nowym paradygmatem, który pozwoli nam w pełni wykorzystać możliwości, jakie nowe technologie i ekosystemy cyfrowe stwarzają w zakresie innowacji oraz poprawy wydajności i konkurencyjności. Będę kontynuować prace nad prawem do bycia offline i telepracą, które będą odzwierciedlać nasze zaangażowanie na rzecz praw pracowniczych w erze cyfrowej. Prawa, które przysługują offline, powinny też przysługiwać online. Będziemy również nadal gromadzić dowody na potrzeby nowej inicjatywy dotyczącej zarządzania algorytmicznego, uwzględniającej zasadę kontroli sprawowanej przez człowieka w świecie pracy. W oparciu o dyrektywę o płacach minimalnych i zalecenie Rady z 2023 r. w sprawie dialogu społecznego w pełni zaangażuję się we wzmocnienie dialogu społecznego i rokowań zbiorowych. W pierwszej kolejności zaproponuję, na początku 2025 r., nowy pakt na rzecz europejskiego dialogu społecznego, we współpracy z europejskimi związkami zawodowymi i pracodawcami. Rokowania zbiorowe i dialog społeczny są w rzeczywistości niezbędne do tego, byśmy w elastyczny i sprzyjający włączeniu społecznemu sposób dostosowali się do przyszłych wyzwań, jakie potrójna transformacja: zielona, cyfrowa i demograficzna stwarza dla europejskich rynków pracy. Prawo pracowników i ich przedstawicieli do informacji, konsultacji i uczestnictwa ma kluczowe znaczenie dla umożliwienia pracownikom odgrywania aktywnej roli w przygotowaniach do cyfrowej i zielonej transformacji i w zarządzaniu tymi transformacjami.

Jeśli chodzi o mieszkalnictwo, będę wspierać prace komisarza do spraw energii i mieszkalnictwa kierującego europejskim planem na rzecz przystępnych cenowo mieszkań i dopilnuję, by zawierał solidny komponent społeczny, który zaspokoi potrzeby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym osób doświadczających bezdomności, w przypadku których najlepszym podejściem jest zasada „najpierw mieszkanie".

Aby zaradzić niedoborom siły roboczej i umiejętności, Komisja przedstawiła już różne kluczowe inicjatywy, w szczególności plan działania dotyczący niedoboru pracowników i kwalifikacji, w którym szczególną uwagę zwrócono na specyfikę regionalną. Jak podkreślono w Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, godne warunki pracy mają zasadnicze znaczenie dla przyciągnięcia i zatrzymania pracowników, natomiast silne rokowania zbiorowe, odpowiednie i godziwe wynagrodzenia, wspieranie wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i zapobieganie ubóstwu pracujących są kluczowe również dla rozwiązania problemu niedoborów siły roboczej w UE. Przekonaliśmy się o tym podczas kryzysu związanego z pandemią, zwłaszcza w sektorze opieki. Dlatego też podejmę działania na rzecz stworzenia spójnych ram umożliwiających sprostanie wyzwaniom w zakresie pracowników opieki długoterminowej, nie tylko z myślą o ułatwieniu uznawania umiejętności i kwalifikacji, lecz również z myślą o poprawie warunków pracy.

Najważniejszym elementem naszych działań będzie rozwijanie unii umiejętności: pozwoli nam to rozwiać problem niedoboru siły roboczej i umiejętności oraz wykorzystać w pełni potencjał jednostek. Zapewnienie umiejętności jest również niezbędne, abyśmy mogli stawić czoła – każdy z osobna i jako społeczeństwo – wyzwaniom związanym ze zmianami oraz aby transformacja ekologiczna i cyfrowa była sprawiedliwa społecznie. Możliwość zdobycia umiejętności stanowi prawo socjalne; wszyscy powinni móc z niego korzystać: od dzieci po osoby starsze. Chcemy zapewnić, aby wszyscy mieli dostęp do kształcenia i szkolenia, których potrzebują na poszczególnych etapach życia zawodowego i dzięki którym będą mogli sprawnie funkcjonować w dzisiejszym stale zmieniającym się świecie. Chcemy też dopilnować, aby zdobyte umiejętności można było wykorzystać na rynku pracy w całej UE, zgodnie z aspiracjami oferujących je osób oraz potrzebami pracodawców. Przygotuję ambitną inicjatywę na rzecz przenoszenia umiejętności, aby zagwarantować mobilność i uznawanie kwalifikacji na rynku pracy.

Podstawą naszej unii umiejętności są strategie polityczne i inwestycje dotyczące umiejętności podstawowych, wspieranie nauczycieli i ukierunkowanie naszych prac na potrzeby w najważniejszych obszarach, takich jak nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria i matematyka (STEM). Towarzyszyć temu będą wzmożone działania w zakresie kształcenia i szkolenia cyfrowego. Czerpiąc inspirację ze zmian jakie zachodzą w szkolnictwie wyższym w Europie, zaproponuję również ambitne i ukierunkowane środki mające na celu pobudzenie kształcenia i szkolenia zawodowego o europejskiej wartości dodanej, . Organizatorzy kształcenia i szkolenia powinni również oferować nowe możliwości uczenia się, w tym cyfrowe, aby zapewnić inkluzywny charakter swojej oferty. Musimy wykorzystywać sztuczną inteligencję oraz oparte na danych informacje zwrotne i wytyczne, a także ukierunkowane środki zwiększające ofertę edukacyjną w zakresie umiejętności cyfrowych. Potrzebujemy elastycznych ścieżek kształcenia, które będą ukierunkowane na zdobywanie umiejętności i kompetencji, interdyscyplinarne i międzykulturowe oraz będą zapewniać transgraniczne możliwości uczenia się. Aby osiągnąć cel na 2030 r. dotyczący umiejętności, zbadam sposoby dalszego wzmocnienia indywidualnych rachunków szkoleniowych. Narzędzie to jest praktycznym urzeczywistnieniem prawa do szkolenia, zapewniając wszystkim możliwość podjęcia nauki. Będę współpracować z państwami członkowskimi, aby w dalszym stopniu rozwijać indywidualne rachunki szkoleniowe, w szczególności wspierając wzajemne uczenie się. Innym kluczowym elementem są mikropoświadczenia, które wspierają rozwój umiejętności i zwiększają szanse na zatrudnienie poprzez poświadczanie efektów uczenia się w ramach krótkoterminowych doświadczeń edukacyjnych. Jest to bardzo ważne dla transformacji ekologicznej, cyfrowej i społecznej.

Wysokiej jakości miejsca pracy oznaczają też sprawiedliwą mobilność pracowników. Po pierwsze, musimy zakończyć bieżące prace. Będę intensywnie współpracować z Parlamentem i Radą, aby pomóc w osiągnięciu porozumienia w sprawie rewizji przepisów w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Wiem, że to bardzo złożone dossier i jestem gotowa zaproponować innowacyjne podejścia w oparciu o dotychczasowe postępy.

Po drugie, Komisja kończy właśnie ocenę działania Europejskiego Urzędu ds. Pracy. W oparciu o tę ocenę i z uwzględnieniem postulatów Parlamentu wyrażonych w jego rezolucji, będę nadal koncentrować się na usprawnianiu działania tego urzędu. Po trzecie, przedstawię kompleksową wizję cyfryzacji usług, m.in. z myślą o ułatwieniu zgłaszania zagranicznych pracowników oddelegowanych. Będzie się ona opierać na dwóch projektach pilotażowych dotyczących europejskiego dowodu zabezpieczenia społecznego. Oczekujemy, że wyniki obu projektów będą dostępne w drugiej połowie 2025 r.

Będę również współpracować z innymi komisarzami, aby wywiązać się z zawartego w wytycznych politycznych zobowiązania do opracowania zasad uznawania kwalifikacji obywateli państw trzecich, uproszczenia procedur i usunięcia zbędnych barier. Moje działanie w tym zakresie będzie stanowić uzupełnienie inicjatyw takich jak unijna pula talentów i partnerstwo w zakresie talentów, i ma pokazać, że UE jest otwarta na przyjmowanie talentów i zdolna przyciągać osoby o odpowiednich umiejętnościach w celu zaspokojenia potrzeb swojego rynku pracy.

Jeśli chodzi o nowe i zmienione dopuszczalne wartości narażenia zawodowego na substancje niebezpieczne, Komisja nadrobiła opóźnienia w ustalaniu pułapów na szczeblu UE. Chciałabym jednak jeszcze bardziej przyspieszyć te prace. Zajmę się tą kwestią dogłębnie, nasi pracownicy potrzebują bowiem ochrony przed narażeniem na niebezpieczne chemikalia, a przedsiębiorstwa – równych warunków działania. W strategicznych ramach UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027 określono substancje, na których należy się skoncentrować w najbliższej przyszłości. Zamierzam doprowadzić do końca te prace i chronić zagrożonych pracowników. Dotyczy to również zapobiegania w sposób kompleksowy zgonom i wypadkom przy pracy, m.in. z uwzględnieniem zagrożeń psychospołecznych i ryzyka chorób związanych z układem mięśniowo-szkieletowym. W tym względzie chcę potwierdzić podejście oparte na „wizji zero" mające na celu zapobieganie zgonom związanym z pracą. Będę dążyć do tego, by zapobiegano konkretnym zagrożeniom wynikającym ze zmiany klimatu, takim jak stres termiczny czy poważne zdarzenia pogodowe, a także aby lepiej uwzględniano zagrożenia psychospołeczne, np. związane z transformacją cyfrową. Znaczna część tych prac wiąże się z ambitnymi założeniami nowej Komisji w zakresie ochrony zdrowia psychicznego Europejczyków.

Oprócz tego będę zdecydowanie promować wymiar socjalny europejskiego semestru w ramach zintegrowanego podejścia łączącego politykę gospodarczą i społeczną. Będę dążyć do tego, by ramy konwergencji społecznej były w jeszcze większym stopniu włączone w semestr. Moje działania będą się również koncentrować na inwestycjach i reformach społecznych. Zamierzam m.in. udoskonalić narzędzia monitorowania i oceny, takie jak ocena skutków dystrybucyjnych, umożliwiające pomiar społecznej i gospodarczej stopy zwrotu z takich inwestycji i reform. Narzędzia te będą miały zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zrównoważonego charakteru wszystkich polityk europejskich.

5. Około 95 mln osób w Unii jest zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym 19 mln dzieci. Nawet 11 % pracowników jest narażonych na to ryzyko. Jakie konkretne inicjatywy ustawodawcze zaproponuje Pani w kontekście pierwszej w historii strategii UE przeciwko ubóstwu zapowiedzianej przez nowo wybraną przewodniczącą Komisji Ursulę von der Leyen? Jaką rolę w tej strategii odegra europejski semestr i europejska gwarancja dla dzieci, aby zapewnić postępy w realizacji celu planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, jakim jest ograniczenie ubóstwa? W jaki sposób zadba Pani o to, by kolejne WRF w większym stopniu przyczyniały się do eliminacji ubóstwa i wykluczenia społecznego? Poza zaleceniem Rady, jakie konkretne działania następcze podejmie Pani w odpowiedzi na wezwania Parlamentu Europejskiego dotyczące zagwarantowania adekwatności oraz poprawy zasięgu i upowszechnienia systemów dochodu minimalnego?

Czy przedstawi Pani dyrektywę w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego w celu zapewnienia reintegracji osób nieobecnych na rynku pracy, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady pomocniczości i specyfiki krajowych systemów ochrony socjalnej?

Nowo wybrana przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen podkreśliła w swoich wytycznych politycznych, że podstawą europejskiego stylu życia są zabezpieczenia i możliwości oferowane przez nasz model społeczny i naszą społeczną gospodarkę rynkową. Jeśli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, opracuję strategię UE na rzecz walki z ubóstwem, która będzie skutecznie wspierać osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji w naszym społeczeństwie oraz skutecznie zwalczać nierówności społeczne. Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego w Europie oraz nowe formy tego zjawiska są dla mnie nie do przyjęcia. Nie ma miejsca na ubóstwo wśród dzieci w naszym zamożnym społeczeństwie. Jeżeli chcemy zbudować bardziej konkurencyjną Unię, opartą na zrównoważonej i ekologicznej gospodarce, zasobną w nowe technologie, odporną na kryzysy i silną politycznie, we wszystkich podejmowanych decyzjach i realizowanych strategiach politycznych musimy zawsze horyzontalnie mieć na względzie zwalczanie ubóstwa.

Strategia UE na rzecz walki z ubóstwem powinna zapewnić nowy impuls na szczeblu UE do ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. Punktem wyjścia muszą być podstawowe przyczyny ubóstwa, takie jak np. nierówności i niesprawiedliwość społeczna, niskie dochody, słabe więzi z rynkiem pracy, luki w dostępie do usług społecznych i usług kluczowych czy przystępność cenowa.

Oczywiście kluczowe znaczenie dla realizacji założeń strategii będzie miało zaangażowanie i zdecydowanie działanie państw członkowskich. Od szczytu w Porto w 2021 r. mamy jasny cel, który należy osiągnąć do 2030 r. W szczególności, jeśli chodzi o politykę w zakresie włączenia społecznego oraz ochrony socjalnej, musimy dążyć do zmniejszenia liczby osób żyjących w ubóstwie lub wykluczeniu społecznym o co najmniej 15 mln (w porównaniu z danymi z 2019 r.), w tym o 5 mln dzieci. Musimy również położyć szczególny nacisk na przerwanie pokoleniowego cyklu ubóstwa, a także na rozwój mobilności społecznej. Będzie to wymagało dalszych znacznych wysiłków – w 2023 r. około połowa państw członkowskich odnotowała zauważalny wzrost liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, co sprawia, że osiągnięcie wyznaczonego na 2030 r. celu jest jeszcze trudniejsze.

Będę dążyć do tego, by osoby, które mogą pracować, otrzymały pomoc w znalezieniu wysokiej jakości zatrudnienia i mogły w ten sposób wyjść z ubóstwa. Ubóstwo dotyczy osób w każdym wieku: od dzieci, przez osoby w wieku aktywności zawodowej, po osoby starsze. Zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym jest większe w przypadku kobiet. Wykluczenie społeczne jest często powiązane z dyskryminacją i nierównością strukturalną w społeczeństwie. Będę uwzględniać prace nad strategią w głównym nurcie polityki oraz powiążę je z naszymi pracami nad Unią równości.

W 2023 r. ponad jedna piąta ludności UE żyjącej w gospodarstwach domowych z dziećmi pozostającymi na utrzymaniu była zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W strategii zajmę się zagadnieniem opieki i sposobów zwiększenia dostępu do przystępnej cenowo, wysokiej jakości opieki dla rodzin. Przeanalizuję też kwestię wysokiej jakości miejsc pracy dla pracowników opieki.

Nasze podejście do walki z ubóstwem powinno być ponadto kompleksowe: powinno wykraczać poza politykę zatrudnienia i politykę społeczną, obejmując kształcenie i szkolenie, opiekę zdrowotną, gospodarkę mieszkaniową, podatki oraz politykę transportową, energetyczną, żywnościową i klimatyczną. Współpracując z moimi kolegami, będę wspierać wdrażanie Społecznego Funduszu Klimatycznego w celu zwalczania ubóstwa związanego z energią i transportem.

Zgodnie z Traktatami główna odpowiedzialność za walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym spoczywa na państwach członkowskich. Jednak Traktaty wyraźnie określają również cel Unii, jakim jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów. Ponadto w myśl ich postanowień Unia zwalcza wykluczenie społeczne i dyskryminację oraz wspiera sprawiedliwość społeczną i ochronę socjalną, równość kobiet i mężczyzn, solidarność między pokoleniami i ochronę praw dziecka.

Europejski semestr odegra kluczową rolę w monitorowaniu i koordynowaniu krajowych polityk służących walce z wykluczeniem społecznym oraz nierównościami. Jeżeli moja nominacja na wiceprzewodniczącą wykonawczą zostanie zatwierdzona, będę wnosić wkład w europejski semestr w zakresie polityki społecznej oraz polityki edukacji i zatrudnienia. Zobowiązuję się też do utrzymania silnego wymiaru społecznego semestru. Opierając się na Europejskim Funduszu Społecznym Plus (EFS+), który wspiera wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych i ma na celu ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego, oraz na nowym Społecznym Funduszu Klimatycznym, podejmę współpracę z innymi komisarzami w celu stworzenia całościowych rozwiązań politycznych i finansowych. Prace, którymi ma kierować komisarz do spraw energii i mieszkalnictwa, nad europejskim planem na rzecz przystępnych cenowo mieszkań i planem działania na rzecz przystępnych cen energii mają szczególne znaczenie dla zapewnienia, aby plany te były rzetelne pod kątem społecznym i odpowiadały potrzebom osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym osób doświadczających bezdomności.

Jeżeli chodzi o finansowanie publiczne i inwestycje publiczne, priorytetem będzie zapewnienie wykorzystania zasobów dostępnych za pośrednictwem NextGenerationEU i obecnego budżetu. Polityka spójności, w tym Europejski Fundusz Społeczny Plus, stanowi ważne wsparcie dla środków służących walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Nowy Społeczny Fundusz Klimatyczny będzie silnym narzędziem przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu i transportowemu oraz przyczyni się do osiągnięcia celów dotyczących ograniczenia ubóstwa określonych w planie działania na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych. Biorąc pod uwagę jego cele, konieczne jest, aby państwa członkowskie zaprogramowały środki z funduszu z myślą o skutkach społecznych, jakich mogą doświadczyć grupy szczególnie wrażliwe w związku z wprowadzeniem ETS2. Wspólnie z pozostałymi członkami Komisji będę dążyć do zapewnienia ukierunkowanego i skutecznego programowania środków ze Społecznego Funduszu Klimatycznego, aby wspierać gospodarstwa domowe, mikroprzedsiębiorstwa i użytkowników transportu znajdujących się w trudnej sytuacji – za pomocą tymczasowego bezpośredniego wsparcia dochodów oraz za pomocą środków i inwestycji mających na celu zwiększenie efektywności

energetycznej budynków oraz obniżenie emisyjności ogrzewania i chłodzenia budynków – oraz aby zagwarantować lepszy dostęp do bezemisyjnych i niskoemisyjnych mobilności i transportu.

Wraz z innymi komisarzami dopilnuję, aby wdrażanie funduszu sprzyjało zmianom strukturalnym niezbędnym do zapewnienia sprawiedliwej transformacji, które towarzyszą wdrażaniu ETS2. Jak określono w odnośnym rozporządzeniu, plany – w tym kamienie milowe i wartości docelowe – zostaną ocenione na podstawie tego kryterium. Fundusz ten zapewni tymczasowe bezpośrednie wsparcie dochodu, przyczyniając się w ten sposób do ograniczenia ubóstwa gospodarstw domowych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

Jeśli chodzi o dalszą perspektywę, kolejne wieloletnie ramy finansowe stanowią okazję do lepszego ukierunkowania i uproszczenia naszych wydatków, jak również do zwiększenia ich skuteczności, przez powiązanie inwestycji z reformami mającymi ułatwić rozwiązywanie problemów w dziedzinach takich jak edukacja, umiejętności i walka z ubóstwem. Zarówno inwestycje, ja i reformy powinny być dostosowane celów i priorytetów UE, co pozwoli skoncentrować się na obszarach, w których działania UE są najbardziej potrzebne i mogą mieć maksymalny wpływ.

Europejska gwarancja dla dzieci jest kompleksową, rzetelną inicjatywą, a państwa członkowskie dowiodły, że są zaangażowane w jej realizację. Pełne wdrożenie oraz wzmocnienie tej inicjatywy będzie dla mnie priorytetem. Musimy dołożyć większych starań, aby osiągnąć rezultaty, w szczególności aby usunąć różnice w dostępie do usług między dziećmi z ubogich i zamożnych środowisk. W tym kontekście będę dążyć do wzmocnienia gwarancji i przedstawię państwom członkowskim dalsze wytyczne dotyczące zwalczania ubóstwa dzieci, w szczególności w związku ze sprawozdaniem z postępów, jakie Komisja ma przedstawić Radzie w 2026 r.

Zalecenie Rady w sprawie dochodu minimalnego, o ile zostanie odpowiednio wdrożone przez państwa członkowskie, może znacznie poprawić adekwatność systemów dochodu minimalnego jeszcze przed końcem 2030 r. Może też zbliżyć większą liczbę osób do rynku pracy. W związku z tym w pierwszej kolejności należy skupić się na wdrożeniu zalecenia – to ważny przekrojowy priorytet nowej Komisji. Będziemy wspierać państwa członkowskie, dbając o to, by kształtowana polityka opierała się na dowodach, oraz wspierając wzajemne uczenie się i wymianę dobrych praktyk za pośrednictwem Komitetu Ochrony Socjalnej. W 2025 r. Komisja i Komitet Ochrony Socjalnej przygotują wspólne sprawozdanie oceniające postępy we wdrażaniu zalecenia. Co się tyczy ubóstwa pracujących, będziemy intensywnie pracować nad wdrożeniem dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych, która jest głównym narzędziem gwarantującym, że wejście na rynek pracy umożliwia skuteczne podźwignięcie się z ubóstwa.

Pytania Komisji Kultury i Edukacji

6. Jak wyobraża sobie Pani przyszłą politykę edukacyjną UE, aby oprócz wzmocnienia kapitału ludzkiego Europy zapewniono też skuteczne i odpowiednie uczenie się, które rozwija wiedzę, umiejętności, wartości i kompetencje odpowiadające całościowej wizji kształcenia i przyczyniające się do lepszego przygotowania i odporności przyszłych pokoleń? W kontekście trwającej europejskiej transformacji ekologicznej i czystej transformacji przemysłowej, w jaki sposób będzie Pani aktywnie opracowywać strategie pozwalające stawić czoła wyzwaniom związanym z dostępem do edukacji, z umiejętnościami podstawowymi, umiejętnościami cyfrowymi, edukacją STEM i STEAM oraz europejską edukacją obywatelską?

Edukacja wzmacnia pozycję jednostek, o czym wszyscy wiemy. Dlatego uważam, że silny europejski obszar edukacji wzmocni pozycję Europy. Moja wizja przyszłości polityki edukacyjnej w UE jest głęboko zakorzeniona w podstawowych wartościach takich jak wolność, demokracja, sprawiedliwość społeczna i wspólny dobrobyt. Europejski obszar edukacji, jako dostępna dla wszystkich, powszechna przestrzeń zapewniająca dobre warunki uczenia się, przybliża nas do osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest edukacja o wysokiej jakości, szybki rozwój umiejętności i włączenie społeczne. Dzięki tym trzem kluczowym elementom nasze przyszłe pokolenia będą nie tylko dobrze przygotowane, lecz również odporne na wstrząsy i wyzwania. Silny europejski obszar edukacji stanowi też oczywiście główny fundament naszej przyszłej unii umiejętności.

Unijna polityka oświatowa wspiera państwa członkowskie i ma na celu nie tylko przygotowanie jednostek do pracy zawodowej lecz również do życia. Ma umożliwić stworzenie społeczeństwa, które ceni krytyczne myślenie, kreatywność i współpracę. Umiejętności cyfrowe i umiejętności korzystania z mediów, wielojęzyczność i umiejętności komunikacyjne są obywatelom niezbędne do tego, by mogli poruszać się w złożonym zglobalizowanym świecie. Konieczna jest ścisła współpraca między rodzicami, szkołami, lokalnymi społecznościami oraz organizatorami kształcenia formalnego i pozaformalnego. Kształcenie nie powinno

ograniczać się do tradycyjnych zajęć szkolnych, lecz wykraczać poza przestrzeń klasy, odzwierciedlając ciągłość powiązań pomiędzy jednostkami a ich środowiskami społecznym i kulturowymi.

Nasz świat szybko się zmienia. Musimy stworzyć unię umiejętności, która skutecznie stymuluje taką kulturę i nastawienie, które sprzyjają zdobywaniu wiedzy i umiejętności przez całe życie – w szkole, w miejscu pracy, w społeczeństwie. W tym celu niezbędne jest osiągnięcie porozumienia w sprawie nowego sposobu definiowania tego, co rozumiemy przez „inwestowanie w ludzi", od narodzin po późny wiek, oraz jego oceniania. Średnio- i długoterminowe korzyści gospodarcze i społeczne, jakie przynosi inwestowanie w edukację, na przykład w edukację dzieci zagrożonych ubóstwem, nie mają sobie równych. Potrzebne są ambitne środki w zakresie uznawania wszystkich form kształcenia i szkolenia. Trzeba mieć przy tym na uwadze dwie podstawowe zasady: uproszczenie i cyfryzację. Naszym ostatecznym celem jest zapewnienie, by każda osoba, niezależnie od swojego pochodzenia czy punktu wyjścia, posiadała umiejętności niezbędne do budowania solidnej kariery zawodowej, oraz by była odporna i sprawna w obliczu możliwości i wyzwań związanych ze zmianą kariery. Kluczem do sukcesu będą nasze strategie wspierania nauczycieli i szkoleniowców – strategie zdolne poprawić ich warunki pracy, przygotowanie, zasoby oraz możliwości rozwoju zawodowego.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę dążyć do zapewnienia, by każde dziecko, niezależnie od swojej sytuacji społeczno-ekonomicznej, miało dostęp do wysokiej jakości edukacji oraz możliwość pełnego wykorzystania swojego potencjału. Pomysły i wskazówki zawarte w zaleceniach Rady z 2022 r. w sprawie dróg do sukcesów w szkole oraz w sprawie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem stanowią znakomity punkt wyjścia.

Wyniki PISA z 2022 r. są sygnałem ostrzegawczym, którego nie można zignorować. Potrzebujemy zdecydowanych działań. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, w ramach prac nad urzeczywistnieniem unii umiejętności przygotuję plan działania w zakresie umiejętności podstawowych, aby przeciwdziałać niepokojącemu spadkowi wyników 15-latków w zakresie umiejętności czytania i pisania, matematyki i nauk przyrodniczych oraz aby przeciwdziałać sytuacji niedoboru umiejętności cyfrowych. Skoncentruje się na poprawie nauczania i uczenia się, wspieraniu nauczycieli i promowaniu warunków skutecznie sprzyjających sukcesowi uczniów. W ramach tego kompleksowego podejścia położę nacisk nie tylko na wyniki w nauce, lecz również na rolę dobrostanu i umiejętności społeczno-emocjonalnych w poprawie wyników kształcenia.

Inną możliwą inicjatywą w ramach unii umiejętności jest strategiczny plan w dziedzinie kształcenia STEM, który umożliwi Europie poprawę perspektyw w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM). Przyczyni się to nie tylko do rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanych nauczycieli w dziedzinach STEM, lecz również pomoże zapewnić wyższy odsetek dziewcząt i kobiet podejmujących karierę zawodową w tych dziedzinach. Akademie umiejętności wniosły już bardzo ważny wkład w opracowywanie programów nauczania, umożliwiając wielu sektorom STEM szkolenie osób zgodnie z potrzebami branży. Te doświadczenia można wykorzystywać na potrzeby dyplomów europejskich, które dadzą kolejny impuls do opracowywania i uznawania transnarodowych programów w dziedzinie STEM. Możemy również włączyć do tych inicjatyw dziedziny artystyczne, humanistyczne i społeczne, aby pomóc w zapewnieniu, by czynniki uczenia się odpowiadały rzeczywistym wyzwaniom związanym z wykorzystaniem tych umiejętności, zgodnie z naszymi wartościami i potrzebami społecznymi.

Prace nad dyplomem europejskim wymagają dalszych zdecydowanych i konsekwentnych działań we współpracy z państwami członkowskimi i sektorem szkolnictwa wyższego.

Modernizacja systemu edukacji musi również obejmować pełną transformację cyfrową. Epoka cyfrowa stwarza zarówno nowe możliwości, jak i wyzwania, dlatego wszyscy obywatele muszą posiadać umiejętności cyfrowe. UE musi zwiększyć wysiłki na rzecz zapewnienia umiejętności cyfrowych na wszystkich poziomach, od wczesnej edukacji po kształcenie przez całe życie, poprzez włączenie kompetencji cyfrowych do podstaw programowych. Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027 ustanawia solidne ramy odniesienia, musimy jednak przyspieszyć reformy, aby osiągnąć cele cyfrowej dekady. W miarę postępów UE powinna wziąć pod uwagę kluczowe obszary, takie jak dostęp szkół do internetu, wykorzystanie narzędzi cyfrowych podczas zajęć oraz zaawansowane umiejętności cyfrowe w dziedzinach takich jak sztuczna inteligencja, programowanie i cyberbezpieczeństwo. W ramach unii umiejętności zamierzam przeprowadzić kompleksowy przegląd Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej.

Edukacja w zakresie zrównoważonego rozwoju jest kluczem do ekologicznej i zrównoważonej przyszłości Europy. Musimy jak najlepiej wykorzystać kluczowe narzędzia, takie jak europejskie ramy kompetencji w zakresie zrównoważonego rozwoju (GreenComp). Aspekty dotyczące ekologii można również wspierać

poprzez prace akademii nauczycielskich, jak również uwzględnić w procesie uczenia się przez całe życie i w indywidualnych rachunkach szkoleniowych.

Strategicznym elementem unii umiejętności musi być wzmocnienie kształcenia i szkolenia zawodowego, które zapewnia niezbędne „ścieżki do zatrudnienia" i umiejętności, jakich potrzebują przedsiębiorstwa. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, przygotuję europejską strategię kształcenia i szkolenia zawodowego. Zamierzam nie tylko zwiększyć liczbę osób posiadających dyplomy zawodowe, lecz także poprawić jakość, uznawanie oraz unijny wymiar tego cennego rodzaju edukacji, wzmacniając pozycję absolwentów placówek kształcenia i szkolenia zawodowego. Rozbudowane fundusze unijne, zarządzane bezpośrednio lub razem z państwami członkowskimi, odgrywają istotną rolę w podnoszeniu i zmianie kwalifikacji pracowników. We współpracy z pozostałymi członkami kolegium będę dążyć do tego, by lepiej ukierunkowywać nasze inwestycje, tak by trafiały do sektorów strategicznych, które zapewniają również cenne możliwości naszej młodzieży.

Chcę, abyśmy skuteczniej nauczali nasze młodsze pokolenia o Europie, jej wartościach, historii oraz wspólnej tożsamości opartej na jedności w różnorodności. Wzmacnianie wartości demokratycznych i demokratycznego uczestnictwa, wspieranie tożsamości europejskiej i aktywności obywatelskiej stanowią centralny element wszystkich sztandarowych programów, w tym programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Nauczyciele odgrywają centralną rolę w dyskusji na temat wartości europejskich i w pogłębianiu wiedzy na ich temat. Jeśli moja nominacja zostanie zatwierdzona, będę współpracować z państwami członkowskimi w celu dalszego wzmocnienia europejskiego wymiaru nauczania. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, chciałabym stworzyć powiązania z pracami nad europejską tarczą demokracji, którym przewodniczyć będzie komisarz do spraw demokracji, wymiaru sprawiedliwości i praworządności.

Edukacja to jednocząca siła i podstawowy element wszystkich dobrze funkcjonujących demokracji. Program Erasmus+ pozwala spotkać się młodym ludziom ze wszystkich zakątków Europy i zamierzam go jeszcze bardziej wzmocnić. Uczynienie mobilności w ramach tego programu bardziej inkluzywną, w szczególności poprzez zapewnienie, by również osoby najbardziej potrzebujące i znajdujące się w trudnej sytuacji mogły z niego korzystać, ma zasadnicze znaczenie dla konsolidacji i pogłębienia naszej europejskiej tożsamości łączącej różne pokolenia i narody. Kluczowe znaczenie będzie miała poprawa doświadczeń w zakresie mobilności studentów i zwiększenie ich wartości dzięki wykorzystaniu możliwości cyfrowych.

7. Jaki jest Pani plan dotyczący przyszłości europejskiego obszaru edukacji, który ma zostać ukończony do 2025 r., w powiązaniu z uznawaniem i transgranicznym przenoszeniem kwalifikacji, stopni naukowych i dyplomów we wszystkich dziedzinach kształcenia uzyskanych w warunkach formalnych, pozaformalnych i nieformalnych? W szczególności w jaki sposób zamierza Pani zaradzić pilnym, ogólnounijnym problemom, takim jak brak nauczycieli, ich szkolenie i niepewna sytuacja zawodowa?

Europejski obszar edukacji to strategia mająca na celu zapewnienie powszechnego, transgranicznego dostępu do wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie, zgodnie z pierwszą zasadą Europejskiego filaru praw socjalnych. To zaangażowanie na rzecz inkluzywności i doskonałości w kształceniu i szkoleniu ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby każdy Europejczyk posiadał potrzebne umiejętności – uznawane przez wszystkie państwa – które umożliwią mu odniesienie sukcesu w społeczeństwie i na rynku pracy i które są niezbędne do urzeczywistnienia unii umiejętności.

Jeśli moja nominacja zostanie zatwierdzona, zajmę się europejskim obszarem edukacji w celu wypracowania wspólnego podejścia do rozwoju umiejętności, mobilności edukacyjnej, jakości oraz inkluzywności. Podstawą tych prac będą dowody zgromadzone w trakcie oceny europejskiego obszaru edukacji, która jest nadal w toku.

Ważnym elementem europejskiego obszaru edukacji jest uznawanie kwalifikacji, które ma zasadnicze znaczenie dla mobilności osób uczących się, m.in. w ramach programu Erasmus+, oraz dla cyrkulacji talentów w całej Europie. Odnośne ramy prawne już istnieją, jednak tempo ich wdrażania jest nierównomierne. Jedynie połowa państw członkowskich poczyniła wystarczające postępy. Wniosek Komisji z marca 2024 r. dotyczący zalecenia Rady w sprawie systemu zapewniania i uznawania jakości jest kolejnym ważnym krokiem w kierunku zapewnienia wszystkim uczącym się automatycznego uznawania kwalifikacji. Moim priorytetem będzie osiągnięcie terminowego porozumienia i jego konsekwentne wdrożenie, co umożliwi dalsze postępy w tym obszarze.

Nowa inicjatywa na rzecz przenoszenia umiejętności pozwoli nam zwiększyć skalę uznawania umiejętności i kwalifikacji. Zapewniłoby to ramy, w których każdy rodzaj umiejętności lub kwalifikacji nabytych w jednym kraju lub przedsiębiorstwie mógłby zostać uznany i zaakceptowany w innym, co najlepiej służyłoby ludziom

i rynkowi pracy. Taka sytuacja przyczyniłaby się do stworzenia prawdziwej europejskiej przestrzeni, w której swobodnie cyrkulują wiedza, umiejętności i talenty.

Ponadto musimy rozszerzyć uznawanie zaświadczeń, w szczególności za pomocą zalecenia Rady z 2022 r. w sprawie mikropoświadczeń. Elastyczne możliwości uczenia się w krótkim czasie mają kluczowe znaczenie dla podnoszenia i zmiany kwalifikacji europejskiej siły roboczej. Sprawiają też, że edukacja lepiej dostosowuje się do potrzeb zmieniającej się gospodarki. Będę również zdecydowanie wspierać uczenie się pozaformalne i nieformalne oraz promować poświadczanie jego efektów, m.in. poprzez pracę z młodzieżą, oraz oferowanie ukierunkowanych na osobę uczącą się, partycypacyjnych i innowacyjnych form kształcenia i szkolenia, które wspierają również aktywność obywatelską. Mniej formalne środowiska edukacyjne, takie jak praca z młodzieżą, kluby sportowe lub działalność kulturalna, mogą sprawić, że edukacja będzie miała bardziej integracyjny charakter. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, we współpracy z komisarzem do spraw sprawiedliwości międzypokoleniowej, młodzieży, kultury i sportu będę dążyć do położenia większego nacisku na aspekty związane z nauką i zdobywaniem umiejętności również w tych dziedzinach.

Obecnie 24 państwa członkowskie borykają się z niedoborem nauczycieli. Oznacza to mniej zajęć dydaktycznych i mniejsze wsparcie, a w konsekwencji – utratę możliwości edukacyjnych dla następnego pokolenia. Praca nauczyciela musi być atrakcyjną karierą zawodową, ma to bowiem zasadnicze znaczenie zarówno dla naszej konkurencyjności, jak i spójności społecznej. Rozwiązanie problemu niedoboru nauczycieli oraz zaspokojenie ich potrzeb szkoleniowych leży przede wszystkim w gestii państw członkowskich. UE może jednak i powinna wspierać te wspólne wysiłki oraz współpracować z państwami członkowskimi, pracownikami pedagogicznymi, partnerami społecznymi, społeczeństwem obywatelskim i osobami uczącymi się, aby pomóc sprostać temu wyzwaniu i rozwiązać inne problemy utrzymujące się w naszych systemach edukacji. W tym celu, jeśli moja nominacja zostanie zatwierdzona, zaproponuję Program działań UE na rzecz nauczycieli, koncentrujący się na warunkach pracy, szkoleniach i perspektywach kariery nauczycieli w całej UE. Zajmę się również utworzeniem europejskiego sojuszu szkół, aby zachęcić do lepszej współpracy transgranicznej i mobilności między szkołami w całej Europie. Tylko dzięki wspólnym wysiłkom – angażującym państwa członkowskie, pracowników pedagogicznych, partnerów społecznych, społeczeństwo obywatelskie i osoby uczące się – możemy rozwiązać problemy, z jakimi nadal borykają się nasze systemy edukacji.

8. W UE mamy do czynienia z drenażem mózgów w szkolnictwie wyższym. W jaki sposób zamierza Pani aktywnie zająć się tą kwestią i w jaki sposób będzie Pani dalej rozwijać sojusze europejskich szkół wyższych i prowadzić prace nad „dyplomem europejskim" w celu sprostania tym wyzwaniom? Ponadto w jaki sposób zamierza Pani wykorzystać wnioski wyciągnięte z obecnej realizacji programu Erasmus+ podczas przygotowywania kolejnej edycji programu, a w szczególności jaką konkretną strategię zastosuje Pani w celu utrzymania głównych celów i priorytetów programu z uwzględnieniem ewentualnych ograniczeń budżetowych w przyszłości?

Europa musi być „miejscem, do którego osoby przyjeżdżają, nie tylko po to, żeby się kształcić, lecz również po to, by się samorealizować" – miejscem, które przyciąga największe talenty we wszystkich sektorach, w tym w szkolnictwie wyższym, i które jest też wystarczająco konkurencyjne, aby te talenty zatrzymać, z korzyścią dla europejskich gospodarek i społeczeństw. Nasze uniwersytety, niezależnie od regionu, w którym się znajdują, muszą być zatem bardziej konkurencyjne i atrakcyjne na arenie światowej. Jestem głęboko przekonana, że Europa ma wszystko, co jest konieczne do realizacji tego ambitnego celu, w tym powszechną doskonałość akademicką. Nasz rzeczywisty potencjał ograniczają jednak: fragmentacja i niewielka skala. Aby temu przeciwdziałać, uniwersytety z całej Europy powinny więcej i ściślej współpracować.

W związku z tym powinniśmy rozwijać Europejską strategię na rzecz szkół wyższych, której celem jest upodmiotowienie i wzmocnienie uczelni w całej Europie. Jedną ze sztandarowych inicjatyw tej strategii jest inicjatywa dotycząca europejskich szkół wyższych, wspierana w ramach programu Erasmus+. Dzięki niej uniwersytety z całej Europy, w tym z obszarów wiejskich i regionów najbardziej oddalonych, mogą bliżej ze sobą współpracować. Dzięki tworzeniu międzyuczelnianych kampusów oraz współpracy z instytucjami naukowo-badawczymi i przedsiębiorcami sojusze europejskich szkół wyższych mogłyby zapewnić studentom dostęp do bogatszej i lepszej oferty edukacyjnej. Dzięki temu studenci mogą rozwijać szerszy, bardziej zróżnicowany i perspektywiczny zestaw umiejętności i kompetencji, ponieważ uniwersytety łączą swoje zasoby wiedzy fachowej i inne zasoby oraz wzajemnie uzupełniają swoje mocne strony, niedostępne w żadnej pojedynczej instytucji. Takie sojusze są siłą napędową zrównoważonej cyrkulacji talentów i zapewniają studentom unikalne możliwości uzyskania prestiżowego dyplomu w ramach programów nauczania zakładających mobilność i łączących studia w kilku krajach europejskich. Musimy zatem rozwijać w dalszym stopniu tę obiecującą inicjatywę, zachęcając większą liczbę uniwersytetów do przyłączenia się do niej i pokazując korzyści dla nauczycieli, studentów i przyszłych pracodawców.

Projekt dyplomu europejskiego, zainicjowany przez szereg sojuszy europejskich szkół wyższych, zapewnia wszystkim uczelniom nowe możliwości oferowania studentom bardzo atrakcyjnego i powszechnie uznawanego dyplomu, również w sektorach o strategicznym znaczeniu dla Europy. Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę dążyć do wprowadzenia dyplomu europejskiego w praktyce, kontynuując prace w tej dziedzinie wraz z państwami członkowskimi, Parlamentem Europejskim i zainteresowanymi podmiotami z sektora szkolnictwa wyższego, z myślą o przyszłości naszych studentów i Europy. Chciałabym, aby jeden z moim dialogów na temat wdrażania został poświęcony analizie ewentualnych przeszkód w realizacji tego projektu.

Od ponad 35 lat Erasmus+ wspiera obywateli w korzystaniu z mobilności edukacyjnej oraz zdobywaniu nowych kompetencji i umiejętności, takich jak empatia, zaufanie, otwartość, myślenie krytyczne, poszanowanie różnorodności i aktywne obywatelstwo. Zmodernizowany i wzmocniony program Erasmus+ będzie promował konkurencyjność i włączenie społeczne oraz podtrzymywał nasze wartości demokratyczne. W tym kontekście, jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, wykorzystam osiągnięcia programu, aby przedstawić przekonujące powody dla wprowadzenia jego kolejnej generacji. Poziom ambicji jest wysoki. W sprawozdaniu Maria Draghiego wezwano do stworzenia programu „Erasmus dla wszystkich", a podobny postulat pojawił się również w zaleceniu Rady „Europa w ruchu". Potrzeby w zakresie mobilności i współpracy edukacyjną są większe od tych, które jest w stanie zaspokoić obecny program. Jak określono w wytycznych politycznych, musimy rozbudować program Erasmus+, w tym w zakresie szkolenia zawodowego. Kolejne wieloletnie ramy finansowe są okazją do tego, by zwiększyć skuteczność naszych inwestycji w edukację oraz by je uprościć. W związku z tym musimy wzmocnić istniejące działania, proponując ulepszenia i dalsze uproszczenia, aby dotrzymać kroku szybko rozwijającemu się światu oraz rozszerzyć współpracę europejską i międzynarodową. Erasmus+ oferuje wyjątkowe możliwości integrowania europejskich społeczeństw oraz promowania konkurencyjności, włączenia społecznego, demokratycznego uczestnictwa i podstawowych wartości UE.

Pytanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

9. Biorąc pod uwagę, że UE pilnie potrzebuje kultury gotowości ze względu na pojawiające się zagrożenia, które mogą mieć wpływ na nasze bezpieczeństwo i ochronę naszych społeczeństw, w jaki sposób zamierza Pani przyczynić się do budowania zdolności UE, lepszego wykrywania zagrożeń oraz szybkiego i skutecznego uruchamiania skoordynowanego reagowania kryzysowego?

W związku z rosnącą liczbą i złożonością zagrożeń klimatycznych, społecznych, zagrożeń dla bezpieczeństwa technologicznego, oraz zagrożeń geopolitycznych, wobec jakich staje UE, musi ona bezwzględnie wypracować bardziej strategiczne, kompleksowe i zintegrowane podejście do zarządzania kryzysowego.

Jeżeli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, będę kierować pracami nad strategią na rzecz unii gotowości, opierając się na sprawozdaniu na temat gotowości cywilnej i wojskowej UE, które ma zostać przedstawione przez byłego prezydenta Finlandii Sauliego Niinistö.

Celem jest stworzenie silniejszej i lepiej przygotowanej Unii, w oparciu o międzysektorowe podejście do gotowości, uwzględniające całe społeczeństwo, całą administrację rządową i wszystkie zagrożenia, a także w oparciu o ściślejszą współpracę cywilno-wojskową.

Obejmuje to wyposażenie obywateli w niezbędne umiejętności w ramach moich szerzej zakrojonych działań poświęconych umiejętnościom i edukacji. UE i jej państwa członkowskie muszą się przygotować na pełne spektrum wstrząsów i kryzysów wywołanych przez człowieka i naturalnych, począwszy od zagrożeń dla bezpieczeństwa, w tym zagrożeń hybrydowych, które w coraz większym stopniu mają wymiar cybernetyczny, po klęski żywiołowe spowodowane zmianą klimatu i degradacją środowiska, mające skutki uboczne w sektorach takich jak zdrowie, opieka społeczna czy rolnictwo.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, będę współpracować w tym zakresie z komisarzem do spraw gotowości i zarządzania kryzysowego. Jako wiceprzewodnicząca wykonawcza zobowiązuję się pomagać w łączeniu prac prowadzonych w różnych obszarach. Będę ściśle współpracować ze wszystkimi komisarzami oraz z państwami członkowskimi UE w duchu Drużyny Europy. Strategia na rzecz unii gotowości zapewni podstawy, dzięki którym Europa będzie lepiej z wyprzedzeniem identyfikować i eliminować podatności na zagrożenia za sprawą ćwiczeń i testów, a także skuteczniej, w skoordynowany i zintegrowany sposób zapobiegać kryzysom, stawiać im czoła i na nie reagować.

Nie zaczynamy od zera: UE ma już rzetelne narzędzia służące zapobieganiu i wykrywaniu zagrożeń oraz koordynowaniu reagowania kryzysowego, takie jak Unijny Mechanizm Ochrony Ludności, na których to narzędziach oprzemy dalsze starania w tym zakresie. Obejmuje to również strategiczną rezerwę zdolności reagowania („rescEU"), którą należy utrzymywać i w dalszym ciągu wzmacniać.

Możemy wykorzystać doświadczenia związane z istniejącymi sektorowymi narzędziami i instrumentami zarządzania kryzysowego opracowanymi w różnych dziedzinach i na różnych poziomach, w tym z narzędziami gotowości cywilnej i wojskowej. Możemy też oprzeć się na działaniach podjętych w wyniku poprzednich kryzysów, takich jak wzmocnienie unijnych ram bezpieczeństwa zdrowotnego po pandemii COVID-19 czy prace nad stworzeniem zapasów środków medycznych.

W ramach strategii w zakresie unii bezpieczeństwa UE wprowadziła szereg środków ustawodawczych i operacyjnych, które sprawiły, że jest obecnie lepiej niż pięć lat temu przygotowana do reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa. Komisja będzie ściśle współpracować z państwami członkowskimi w celu zapewnienia wdrożenia nowych przepisów, które będą miały kluczowe znaczenie dla zapewnienia gotowości na zagrożenia dla bezpieczeństwa i na wypadek wystąpienia luk w zabezpieczeniach.

Jednak zapewnienie gotowości nie może już być wyłączną sprawą rządów i instytucji. Biorąc pod uwagę bezprecedensową złożoność i przekrojowy charakter zagrożeń, aktywne uczestnictwo obywateli, gospodarstw domowych i podmiotów społecznych na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym będzie miało zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia gotowości UE, budowania nowych zdolności oraz zapewnienia szybkiego i skutecznego reagowania kryzysowego. Kluczową rolę mogą odegrać nowe inicjatywy mające na celu rozwijanie umiejętności i zdolności w zakresie reagowania kryzysowego oraz angażujące partnerów społecznych, instytucje edukacyjne i sektor prywatny, aby zapewnić gotowość wszystkich obywateli.

Nasza zdolność do reagowania na cyberzagrożenia, zagrożenia dla zdrowia czy klęski żywiołowe jest sprawdzianem naszej determinacji i solidarności. Możemy się na nie przygotować poprzez zapewnienie możliwości zdobycia odpowiednich umiejętności osobom takim jak pracownicy służby zdrowia, ratownicy, eksperci w dziedzinie cyberbezpieczeństwa czy też eksperci w dziedzinie logistyki, w których to zawodach występują niedobory specjalistycznych umiejętności. Kluczową rolę odegra również edukacja na temat zagrożeń, zwłaszcza w przypadku grup szczególnie wrażliwych.

Opierając się na naszych istniejących zdolnościach i grupując je, wzmocnimy nasze prognozowanie, usprawnimy nasze systemy wczesnego ostrzegania i wykrywania oraz przeanalizujemy luki w zdolnościach UE w poszczególnych sektorach. Pandemia COVID-19 i wojna przeciwko Ukrainie pokazały, w jaki sposób kryzysy się nakładają się na siebie i przenoszą z jednego sektora na drugi z powodu rozległych wzajemnych powiązań i współzależności, co wymaga przekrojowych rozwiązań i międzysektorowej koordynacji, często w wymiarze zarówno wewnętrznym, jak i zewnętrznym. Opowiadam się za międzysektorowym podejściem do ryzyka i będę promować antycypacyjną analizę ryzyka. Zamierzam wprowadzić to podejście w życie z korzyścią dla naszego społeczeństwa i obywateli.

Pytanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia:

10. Jakie inicjatywy planuje Pani podjąć, aby zlikwidować różnice w wynagrodzeniu, w przebiegu kariery zawodowej i emeryturze ze względu na płeć, rozwiązać problem segregacji poziomej, promować udział dziewcząt i kobiet w kształceniu i zawodach w dziedzinie STEM oraz zapobiegać wszelkim formom dyskryminacji, tak aby Europa mogła wykorzystywać wszystkie swoje talenty i cały swój potencjał? Również z powodu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn ryzyko ubóstwa lub wykluczenia społecznego w UE jest wyższe w przypadku kobiet niż mężczyzn. Kobiety, na których spoczywają nieformalne obowiązki opiekuńcze nad niesamodzielnymi członkami rodziny, są narażone na ryzyko, że nie będą w stanie znaleźć formalnego zatrudnienia i są najbardziej zagrożone ubóstwem. W jaki sposób planuje Pani poprawić warunki pracy, przebieg kariery zawodowej i podnoszenie kwalifikacji kobiet w kontekście nowych ram reagowania na wyzwania związane z pracownikami opieki długoterminowej? Jeśli chodzi o pierwszą w historii strategię przeciwdziałania ubóstwu, która ma zostać wdrożona przez obecną Komisję, w jaki sposób zadba Pani o to, by w nowej strategii uwzględniono kobiety znajdujące się w najbardziej niepewnej sytuacji i znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji, takie jak kobiety bezdomne i samotne matki?

Równość jest jedną z podstawowych wartości UE oraz nieodłączną zasadą, którą będę się kierować we wszystkich moich pracach. Różne traktowanie kobiet i mężczyzn stanowi naruszenie praw podstawowych. Jest też potężną

przeszkodą gospodarczą, która uniemożliwia całej Europie pełne wykorzystanie swojego potencjału, co ma długofalowe skutki dla naszej konkurencyjności i wydajności.

Szereg niedawnych działań UE ma szansę poprawić życie kobiet i zwiększyć ich udział w gospodarce. Chodzi tu w szczególności o dyrektywy w sprawie przejrzystości wynagrodzeń, równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, adekwatnych wynagrodzeń minimalnych oraz poprawy równowagi płci w zarządach spółek. Jeżeli moja kandydatura na stanowisko wiceprzewodniczącej wykonawczej zostanie zatwierdzona, zadbam o właściwe wdrożenie tych instrumentów, w ścisłej współpracy z odpowiednimi członkami kolegium. Będę też wspierać w razie potrzeby wysiłki państw członkowskich.

Jeśli chodzi o likwidowanie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn na rynku pracy, takich jak różnice w wynagrodzeniu, w przebiegu kariery zawodowej, w poziomie aktywności zawodowej i emeryturze, będę ściśle współpracować z komisarzem do spraw równości nad przygotowaniem nowej strategii na rzecz równouprawnienia płci na okres po 2025 r., w tym nad przygotowaniem konkretnych działań w tej dziedzinie. Zasadnicze znaczenie w tej kwestii będzie miał również nowy Plan działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, oparty na zasadach równości płci, równości szans oraz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym.

Będę dążyć do rozwiązania problemu nierównowagi płci i stereotypów w obszarze edukacji i pracy zawodowej. Na przykład w ramach inicjatywy „Girls Go Circular” już ponad 47 tys. dziewcząt z różnych państw członkowskich wzięło udział w szkoleniach dotyczących umiejętności cyfrowych i ekologicznych oraz umiejętności w zakresie przedsiębiorczości – chciałabym kontynuować takie działania. Ponadto w ramach programu Erasmus+ wspieramy również projekty, w ramach których poszukuje się sposobów przezwyciężenia przeszkód uniemożliwiających dziewczętom i kobietom kontynuowanie kształcenia i szkolenia zawodowego w sektorze technologii neutralnych emisyjnie i w powiązanych dziedzinach. Takie działania są bardzo ważne, ponieważ wiele możliwości wynikających z transformacji ekologicznej i cyfrowej będzie związanych z zawodami technicznymi, tradycyjnie zdominowanymi przez mężczyzn, i nie możemy sobie pozwolić na to, by nie wykorzystać talentów połowy ludności.

Jeśli moja kandydatura zostanie zatwierdzona, uwzględnię perspektywę płci w inicjatywach dotyczących umiejętności i edukacji, za które odpowiadam. Zajmę się również w należyty sposób problemem segregacji poziomej na rynku pracy. Są to istotne przyczyny zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć. Przezwyciężenie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w zakresie edukacji STEM będzie jednym z głównych celów strategicznego planu w dziedzinie kształcenia STEM. Odpowiednie metody nauczania i uczenia się mogą zwiększyć motywację, zainteresowanie oraz udział w STEM wszystkich uczniów, w tym dziewcząt. Kształcenie nauczycieli uwzględniające aspekt płci może pomóc w pokonywaniu barier instytucjonalnych i promowaniu szerszego dostępu do kształcenia w dziedzinie nauk ścisłych. Inicjatywy takie jak „Girls Go Circular” można rozwijać w dalszym stopniu poprzez specjalistyczne szkolenia dla pracowników pedagogicznych w dziedzinie STEM, zapewnienie dostępu do narzędzi nauczania, tworzenie sieci kontaktów oraz tworzenie powiązań między sektorami oświaty i przemysłu.

Ważne jest, aby wyzwania w zakresie równości, w tym równości płci, uwzględnić w pracach nad strategią UE na rzecz walki z ubóstwem. Aby zaradzić sytuacji osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, w tym osób bezdomnych, samotnych matek i osób z niepełnosprawnościami, musimy zająć się podstawowymi przyczynami ubóstwa. Zgodnie z paradygmatem aktywnego włączenia zamierzam uwzględnić czynniki takie jak niewystarczające dochody, różnice w dostępie do rynku pracy oraz różnice w dostępie do usług społecznych i podstawowych, m.in. energii i transportu. Różnice te są często związane z płcią.

Działania wspierające większy udział kobiet w rynku pracy przyczyniłyby się również do zlikwidowania luki emerytalnej, która odzwierciedla przede wszystkim różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn w życiu zawodowym oraz niewystarczającą zdolność redystrybucyjną naszych systemów opieki społecznej. Powinniśmy również nadal monitorować lukę emerytalną i zwracać szczególną uwagę na nierówności strukturalne, dyskryminację i uprzedzenia ze względu na płeć w zakresie emerytur.

Ważnym elementem nierówności płci jest opieka, która stanowi też ważny element rozwiązania.

Dostrzegamy nieproporcjonalne obciążenie związane z obowiązkami opiekuńczymi, które wpływa na to, czy i w jaki sposób kobiety mogą wykonywać pracę zarobkową. Aby wspierać uczestnictwo kobiet w rynku pracy przez całe życie, musimy zapewnić wysokiej jakości, przystępne cenowo i dostępne usługi opiekuńcze w całej UE oraz poprawić sytuację zarówno osób korzystających z opieki, jak i osób opiekujących się nimi zawodowo lub nieformalnie. Będę zatem dalej prowadzić i intensyfikować prace nad wdrażaniem europejskiej strategii

w dziedzinie opieki, a w szczególności dwóch zaleceń Rady: w sprawie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz w sprawie opieki długoterminowej.